

TEN GELEIDE BIJ EDITIE 2016

Algemeen

Voor u ligt de nieuwe editie van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor grote en middelgrote rechtspersonen. Editie 2016 is van toepassing voor verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 2017. Voor ontwerp-Richtlijnen die in deze editie definitief zijn geworden, geldt eveneens de ingangsdatum 1 januari 2017, tenzij anders is aangegeven. Eerdere toepassing wordt aanbevolen, tenzij in de Richtlijn anders is vermeld (zie ook Richtlijn 100 Inleiding, alinea 206).

Leeswijzer

In de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving wordt onderscheid gemaakt tussen (vet gedrukte) stellige uitspraken en aanbevelingen. Dit houdt in dat aan de in vetgedrukte tekst weergegeven stellige uitspraken een extra gewicht is toe te kennen.

Ter verduidelijking van het onderscheid tussen ontwerp-Richtlijnen en (definitieve) Richtlijnen zijn de alinea's met de status van ontwerp-Richtlijn herkenbaar aan de opmaak in diapositief (wit tegen zwarte achtergrond).

Een verticale streep is in de kantlijn toegevoegd bij de alinea's die ten opzichte van de jaareditie 2015 zijn gewijzigd. Dit betreft ook wijzigingen in de definitieve Richtlijn ten opzichte van de middels een RJ-Uiting uitgebrachte ontwerp-Richtlijn. Indien hoofdstukken of paragrafen met de status van ontwerp-Richtlijn in de vorige editie zijn omgezet in definitieve Richtlijnen, is tevens een verticale streep gezet, ongeacht of de tekst in de Richtlijn afwijkt van die in de ontwerp-Richtlijn. Indien geen verticale streep is geplaatst, betreft het geen nieuwe en/of gewijzigde alinea.

De wetteksten opgenomen in deze bundel zijn gebaseerd op de stand van zaken per 1 juli 2016.

Wijzigingen in editie 2016

In dit Ten geleide worden de wijzigingen toegelicht die in deze editie zijn doorgevoerd. Deze toelichting is gestructureerd naar vier soorten wijzigingen. Alvorens in te gaan op de wijzigingen volgt nu eerst een korte toelichting op de algemene achtergrond van de vier soorten wijzigingen:

A. Verwerking RJ-Uitingen in deze bundel

RJ-Uitingen zijn wijzigingen in de Richtlijnen, welke na publicatie in de eerstvolgende jaareditie van de Richtlijnen zijn opgenomen. De RJ-Uitingen worden gepubliceerd op de RJ-website. Na opname in de bundel hebben de RJ-Uitingen geen zelfstandige betekenis meer.

Het uitbrengen van een RJ-Uiting is bedoeld ter verduidelijking of interpretatie van bestaande Richtlijnen dan wel voor wijzigingen daarvan. De RJ beoogt hiermee adequaat te kunnen reageren op vragen vanuit het maatschappelijk verkeer.

In deze bundel zijn alle RJ-Uitingen verwerkt, met inachtneming van eventueel binnengekomen commentaar. Dit Ten geleide geeft een korte uitleg van de inhoud van de betreffende RJ-Uiting en de wijze van verwerking in deze jaareditie.

B. Ontwerp-Richtlijnen die zijn omgezet in Richtlijnen

Een wijziging of nieuw onderwerp in een Richtlijn kan eerst als ontwerp-Richtlijn worden gepubliceerd. In principe worden deze ontwerp-Richtlijnen in de eerstvolgende bundel omgezet in Richtlijnen. Daarbij wordt eventueel binnengekomen commentaar meegenomen bij de verwerking. Alle binnengekomen commentaren zijn besproken maar hebben, alles overwegende, niet altijd geleid tot een ander oordeel.

Er is in dit Ten geleide een overzicht opgenomen van de in Richtlijnen omgezette ontwerp-Richtlijnen. Daarbij is toegelicht of de ontwerp-Richtlijn gewijzigd dan wel ongewijzigd definitief is geworden. Indien de ontwerp-Richtlijn gewijzigd definitief is geworden, is toegelicht wat de eventuele wijziging ten opzichte van de gepubliceerde ontwerp-Richtlijn betreft.

De in deze jaareditie in Richtlijnen omgezette ontwerp-Richtlijnen zijn van toepassing voor verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 2017.

C. Overige aanpassingen

In dit Ten geleide zijn de overige aanpassingen kort toegelicht.

D. Nieuwe ontwerp-Richtlijnen

Naast de ontwerp-Richtlijnen die zijn omgezet in definitieve Richtlijnen, zoals eerder toegelicht bij punt B, zijn er in deze editie tevens nieuwe ontwerp-Richtlijnen opgenomen. In dit Ten geleide worden deze nieuwe ontwerp-Richtlijnen kort toegelicht.

A. Verwerking RJ-Uitingen in deze bundel

RJ Uiting 2016-1 en 2016-7 'Richtlijn 655 Zorginstellingen'

In februari 2016 is RJ-Uiting 2016-1 'Ontwerp-Richtlijn 655 Zorginstellingen' en in mei 2016 RJ-Uiting 2016-7 'Richtlijn 655 Zorginstellingen' gepubliceerd. De doorgevoerde wijzigingen in hoofdstuk 655 zijn het gevolg van wijzigingen in de Regeling Verslaggeving WTZi en het vervallen van bepalingen inzake de verwerking van posten die samenhangen met overgangsregimes van budgetgeoriënteerde bekostiging naar prestatiebekostiging.

RJ Uiting 2016-2 'Aanpassing van Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen'

In februari 2016 is de Regeling jaarverslaggeving onderwijsinstellingen (Rjo) gewijzigd en in de Staatscourant gepubliceerd. Een deel van deze wijzigingen is van toepassing op boekjaren die ingegaan zijn vanaf 1 januari 2015, waardoor hoofdstuk 660 Onderwijsinstellingen in de RJ bundel jaareditie 2015 niet langer actueel was en in maart 2016 RJ-Uiting 2016-2 is gepubliceerd.

RJ Uiting 2016-3 'Overgangsregeling goodwill'

Een van de wijzigingen van de Uitvoeringswet richtlijn jaarrekening was de verplichte activering van de kosten van goodwill die van derden is verkregen. In de RJ-bundel jaareditie

2015 is daarom aan hoofdstuk 216 een nieuwe alinea 701 toegevoegd inhoudende dat activering en afschrijving van goodwill verplicht is voor transacties die plaatsvinden op of na 1 januari 2016. Daarbij was tevens een overgangsregeling opgenomen voor het verwerken van de stelselwijziging in het geval in voorafgaande boekjaren positieve goodwill op andere wijze is verwerkt. In april 2016 is RJ-Uiting 2016-3 gepubliceerd omdat gebleken was dat de bewoordingen van de overgangsregeling soms onduidelijk waren. Besloten is de tekst zoals opgenomen in alinea 216.701 te herformuleren. Tevens is een alinea 216.701a toegevoegd. Hierbij is geen inhoudelijke wijziging beoogd, maar een verduidelijking van de tekst.

RJ Uiting 2016-4 'Microrechtspersonen' en RJ Uiting 2016-5 'Handreikingen bij de toepassing van fiscale grondslagen door microrechtspersonen of kleine rechtspersonen'
Omdat deze in april 2016 gepubliceerde RJ-Uitingen alleen gevolgen hebben voor editie 2016 van de bundel Richtlijnen voor de jaarverslaggeving van micro- en kleine rechtspersonen (Rjk-bundel) wordt verwezen naar de Ten Geleide bij de Rjk-bundel 2016.

RJ Uiting 2016-6 en 2016-9 'Richtlijn 645 Toegelaten instellingen volkshuisvesting'
In april 2016 is RJ-Uiting 2016-6 'Ontwerp-Richtlijn 645 Toegelaten instellingen volkshuisvesting' en in juni 2016 RJ-Uiting 2016-9 'Richtlijn 645 Toegelaten instellingen volkshuisvesting' gepubliceerd. De verwerking van de commentaren op de ontwerp teksten heeft geleid tot enkele tekstuele wijzigingen in het definitieve hoofdstuk 645. Als gevolg van de wijzigingen in de wet- en regelgeving – de Woningwet, het Besluit toegelaten instellingen volkshuisvesting 2015 en de Regeling toegelaten instellingen volkshuisvesting 2015 – zijn er diverse wijzigingen van toepassing voor de jaarverslaggeving van toegelaten instellingen volkshuisvesting voor boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2016. Daarom is hoofdstuk 645 Toegelaten instellingen volkshuisvesting aangepast en herschreven. De Richtlijn 645 Toegelaten instellingen volkshuisvesting wordt van kracht voor boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2016. De bepalingen van de andere hoofdstukken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving zijn van overeenkomstige toepassing op toegelaten instellingen volkshuisvesting, voor zover in hoofdstuk 645 niet anders wordt aangegeven en met inachtneming van de in artikel 30 van het Besluit toegelaten instellingen volkshuisvesting 2015 aangeduide uitzonderingen. Voor een uitgebreidere toelichting van de wijzigingen in hoofdstuk 645 wordt verwezen naar de Ten Geleide bij RJ-Uiting 2016-9.

RJ Uiting 2016-8 'Ontwerp RJ 650 Fondsenwervende organisaties en ontwerp Rjk C2 Kleine fondsenwervende organisaties'

In mei 2016 is RJ-Uiting 2016-8 gepubliceerd. De reden voor de actualisatie van hoofdstuk 650 was dat in dit hoofdstuk en in hoofdstuk 640 'Organisaties-zonder-winststreven' veel dubbele teksten waren opgenomen. Tevens heeft de Stichting Samenwerkende Brancheorganisaties Filantropie een erkenningsregeling uitgebracht. Deze erkenningsregeling, die onder meer als doel heeft te komen tot normering van de financiële verslaggeving van fondsenwervende organisaties, maakt onderscheid in vier grootte categorieën van fondsenwervende organisaties: categorie A tot en met D (voor nadere definiëring van deze categorieën wordt verwezen naar de erkenningsregeling). Om die reden is ook de titel van ontwerp-Richtlijn 650 gewijzigd in 'fondsenwervende organisatie' als gebruikt in de sector. Met

deze RJ-Uiting is tevens een nieuwe ontwerp-Richtlijn Rjk 'C2 Kleine fondsenwervende organisaties' gepubliceerd. Deze hoofdstukken zullen van kracht worden voor boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2017, waarbij eerdere toepassing zal worden aanbevolen.

RJ Uiting 2016-10 'Richtlijn 610 Pensioenfondsen - Bestuursverslag'

In juli 2016 is RJ-Uiting 2016-10 verschenen waarmee de alinea's 503 en 504 van het hoofdstuk 610 'Pensioenfondsen' zijn gewijzigd. Deze wijzigingen houden verband met een aantal toelichtingsvereisten uit de Pensioenwet en het Besluit uitvoering Pensioenwet betreffende het bestuursverslag. In alinea 503 is op grond van het Besluit uitvoering Pensioenwet de bepaling toegevoegd dat de kosten van vermogensbeheer en transactiekosten worden opgenomen als totaal bedrag en als percentage van het in het verslagjaar gemiddeld belegde vermogen. In alinea 504 is een overzicht opgenomen van de overige wettelijke eisen per 1 juni 2016 die de Pensioenwet stelt aan het bestuursverslag. De gewijzigde alinea's zijn van toepassing voor jaarrekeningen over boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2016.

RJ Uiting 2016-11 'Actuele kostprijs'

In juli 2016 is RJ-Uiting 2016-11 gepubliceerd met daarin een ontwerp-Richtlijn waarin wordt voorgesteld nadere duiding te geven over het begrip actuele kostprijs en de toepassing hiervan in de praktijk. Deze ontwerp-Richtlijn is opgenomen in hoofdstuk 212 'Materiële vaste activa'. De verwachting is dat nog in 2016 deze ontwerp-Richtlijn definitief zal worden gemaakt. Dit zal dan als RJ-Uiting worden bekendgemaakt.

RJ Uiting 2016-12 'Aanpassingen jaareditie 2015'

In de jaareditie 2015 zijn vele wijzigingen doorgevoerd als gevolg van de Uitvoeringswet richtlijn jaarrekening. Gebleken is dat een aantal andere aanpassingen nog moest worden doorgevoerd. De meeste aanpassingen zijn van technische aard. Daarnaast zijn diverse kleine redactionele aanpassingen doorgevoerd. Dit betreft de aanpassingen die tevens zijn gepubliceerd in RJ-Uiting 2016-12 'Aanpassingen jaareditie 2015'. Vanwege de ingangsdatum van de Uitvoeringswet zijn alle aanpassingen van kracht voor verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 2016.

B. Ontwerp-Richtlijnen die zijn omgezet in Richtlijnen

Richtlijn 271 Personeelsbeloningen

In paragraaf 5 Ontslagvergoedingen van hoofdstuk 271 Personeelsbeloningen is ontwerp-alinea 502a definitief geworden met inachtneming van ontvangen commentaar. Verduidelijkt is dat het voorbeeld van transitievergoedingen die bij uitzondering classificeren als vergoedingen in ruil voor arbeidsprestaties van toepassing is bij individuele werknemers, maar dat afhankelijk van de feiten en omstandigheden de 'unit of account' op een hoger niveau kan liggen dan het individuele contract, bijvoorbeeld op het niveau van een specifieke groep van werknemers in een vergelijkbare functie.

Richtlijn 615 Beleggingsentiteiten

Naar aanleiding van ontvangen commentaar met betrekking tot ontwerp-alinea 711 van hoofdstuk 615 heeft de RJ de voorgestelde tekst met betrekking tot open end beleggingsinstellingen heroverwogen.

Het is gebruikelijk dat een open end beleggingsinstellingen haar beleggingen waardeert tegen marktwaarde met waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening. Bij een emissie of inkoop van aandelen kan in de heruitgifte- of inkoopprijs een opslag respectievelijk afslag voor (het aandeel in de) transactiekosten van de aankoop of verkoop van beleggingen door de beleggingsentiteit begrepen zijn.

De reden voor de heroverweging is dat een open end beleggingsinstellingen veelal een opslag of een afslag in rekening brengen bij de uitgifte respectievelijk inkoop van aandelen. Deze op- of afslag dient ter compensatie voor de gerelateerde aankoop van nieuwe beleggingen respectievelijk verkoop van bestaande beleggingen waarvoor de open end beleggingsinstelling transactiekosten maakt. Deze transactiekosten worden ook verwerkt in de winst-en-verliesrekening. Indien de open end beleggingsinstelling de voornoemde op- of afslag niet afzonderlijk in rekening zou brengen, worden de zittende beleggers benadeeld. Namelijk de transactiekosten uit hoofde van aan- of verkoop van beleggingen als gevolg van toe- en uittrekers zouden dan ook op hen afgewenteld worden. Door zowel de transactiekosten als de op- en afslagen via de winst-en-verliesrekening te verwerken, wordt het resultaat van de open end beleggingsinstelling als gevolg van toe- en uittrekers niet of nauwelijks beïnvloed, hetgeen ook richting de beleggers wordt beoogd.

Op basis hiervan heeft de RJ – in tegenstelling tot de ontwerp-alinea – besloten dat indien de voornoemde opslag respectievelijk afslag afzonderlijk identificeerbaar is een dergelijke opslag of afslag altijd ten gunste van het resultaat dient te worden verwerkt. Indien de opslag respectievelijk afslag niet afzonderlijk identificeerbaar is, dan is deze onderdeel van de heruitgifte- of inkoopprijs en wordt deze in overeenstemming met alinea 403 van hoofdstuk 240 rechtstreeks in het eigen vermogen verwerkt.

Als gevolg van bovenstaande is alinea 210 van hoofdstuk 615 komen te vervallen.

C. Overige aanpassingen

Richtlijn 100 Inleiding

In alinea 107 van hoofdstuk 100 is verduidelijkt dat bij toepassing van combinatie 3 voor belangen die op grond van artikel 2:24c BW als deelneming kwalificeren, maar die onder IFRS op een andere wijze worden gepresenteerd, in de enkelvoudige jaarrekening presentatie volgens het BW plaatsvindt (dus als deelneming). Waardering vindt plaats overeenkomstig de IFRS-waarderingsgrondslagen zoals gehanteerd in de geconsolideerde jaarrekening.

Richtlijn 212 Materiële vaste activa

In hoofdstuk 940 Begrippen is de definitie van het begrip realiseerbare waarde aangepast. Door de invoering van de Uitvoeringswet richtlijn jaarrekening is er vanaf 1 januari 2016 geen verschil meer tussen de waardering volgens het kostprijsmodel of het actuele waarde model in geval van afwaardering naar lagere realiseerbare waarde bij een bijzondere waardevermindering en in geval van buitengebruikstelling. Dit is verduidelijkt in alinea 403 en 501 van hoofdstuk 212. Vanwege de ingangsdatum van de Uitvoeringswet zijn deze aanpassingen van kracht voor verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 2016.

Richtlijn 220 Voorraden

In alinea 301, 331, 334, 402, 405 en 508 van hoofdstuk 220 zijn redactionele wijzigingen doorgevoerd naar aanleiding van ontvangen commentaar. Deze wijzigingen verduidelijken dat alleen agrarische voorraden tegen actuele waarde gewaardeerd kunnen worden (alle andere voorraden dienen tegen kostprijs of lagere opbrengstwaarde gewaardeerd te worden). De verwerking van de waardeveranderingen van op actuele waarde gewaardeerde agrarische voorraden waarvoor frequente marktnoteringen bestaan vindt plaats via het eigen vermogen of via de winst-en-verliesrekening. Indien geen frequente marktnoteringen bestaan vindt verwerking van waardeveranderingen via het eigen vermogen plaats.

Richtlijn 271 Personeelsbeloningen

In bijlage 3 van dit hoofdstuk zijn loonbelasting (of soortgelijke belasting) die ten laste van de rechtspersoon komt en transitievergoedingen toegevoegd aan het overzicht van vormen van bezoldiging die onder artikel 2:383 BW vallen. De toevoegingen maken duidelijk dat Bijlage 3 geen uitputtende opsomming bevat en onderhevig is aan wijziging in wetgeving.

Richtlijn 400 Bestuursverslag

In editie 2015 is alinea 108a van hoofdstuk 400 vervallen als gevolg van de Wet Bestuur en Toezicht (Stb. 2011, nr. 275; bepalingen vervielen per 1 januari 2016). Door middel van wetsvoorstel 34 435 worden deze bepalingen aangaande een streefcijfer voor evenwichtige verdeling van zetels van raad van bestuur en raad van commissarissen van grote NV's of BV's weer opgenomen in het BW. Daarmee eveneens de vermeldingen in het bestuursverslag. Om die reden is alinea 108a in hoofdstuk 400 teruggeplaatst.

Redactionele aanpassingen

Er zijn diverse redactionele aanpassingen doorgevoerd.

D. Nieuwe ontwerp-Richtlijnen

Richtlijn 110 Doelstellingen en uitgangspunten en 135 Algemene grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Om het belang te benadrukken van het toelichten van oordelen, schattingen en onzekerheden als dat nodig is voor het geven van het vereiste inzicht, zijn in alinea 129 van hoofdstuk 110 'Doelstellingen en uitgangspunten' en alinea 203 van hoofdstuk 135 'Algemene grondslagen voor de bepaling van het resultaat' stellige uitspraken opgenomen voor al bestaande toelichtingsvereisten van oordelen, schattingen en onzekerheden.

Richtlijn 214 Financiële vaste activa

Aan hoofdstuk 214 'Financiële vaste activa' is alinea 613a toegevoegd. In deze alinea is een toelichtingsvereiste opgenomen voor de situatie waarin de rechtspersoon concludeert dat al dan niet sprake is van een deelneming, in afwijking van het wettelijk vermoeden dat bij een belang van 20% of meer sprake is van een deelneming. Daarnaast is een toelichtingsvereiste toegevoegd voor de situatie waarin de rechtspersoon concludeert dat sprake is van invloed van betekenis in een deelneming, terwijl hij over minder dan 20 procent van de stemrechten beschikt. Dit toelichtingsvereiste geldt ook voor de situatie dat de rechtspersoon concludeert dat hij geen invloed van betekenis heeft, terwijl hij over ten minste 20 pro-

cent van de stemrechten beschikt. De rechtspersoon vermeldt op grond van welke omstandigheid hij hiertoe heeft besloten indien noodzakelijk voor het vereiste inzicht.

Richtlijn 217 Consolidatie

Aan hoofdstuk 217 'Consolidatie' is een paragraaf 6 Presentatie en toelichting toegevoegd. In de alinea's 601 en 602 zijn toelichtingsvereisten opgenomen voor:

- de redenen om een belang in een maatschappij al dan niet te consolideren, en
- het vergroten van het inzicht in de invloed van aandelen van derden op de jaarrekening.

Het eerste toelichtingsvereiste is toegevoegd op grond van een bestaande wettelijke bepaling voor toelichting over de consolidatiekring die nog niet in de Richtlijnen tot uitdrukking kwam.

Richtlijn 272 Belastingen naar de winst

Naar aanleiding van ontvangen commentaar is een aantal alinea's van hoofdstuk 290 aangepast, zie hieronder, tevens is naar aanleiding hiervan alinea 305 van hoofdstuk 272 aangepast.

Richtlijn 290 Financiële instrumenten

Naar aanleiding van ontvangen commentaar is een aantal alinea's van hoofdstuk 290 aangepast. Het commentaar betrof een vraag in hoeverre verschillende portefeuilles van derivaten waarvoor geen hedge-accounting wordt toegepast, verschillende waarderingsgrondslagen kunnen hebben. Voor derivaten waarvoor hedge-accounting wordt toegepast, is het toegestaan om de keuze voor waarderingsgrondslag afzonderlijk te maken per type hedgerelatie. Alinea 510 zou door de vermelding van 'of voor portefeuilles van derivaten' kunnen suggereren dat die keuze ook voor verschillende portefeuilles van derivaten kan worden gemaakt waarvoor geen hedge-accounting wordt toegepast. De RJ is van mening dat de keuze voor de waarderingsgrondslag van die derivaten consistent dient te zijn met de bepalingen van alinea 510 van hoofdstuk 290 en stelt voor om dit in alinea 510 te verduidelijken.

Het ontvangen commentaar betrof tevens de vraag in hoeverre de keuzemogelijkheid in alinea 813 van hoofdstuk 290 om samengestelde financiële instrumenten niet afzonderlijk te classificeren, strijdig is met de bepalingen van alinea 827 van hoofdstuk 290 omtrent de afscheiding van een in een contract besloten derivaat. De RJ is het eens met het commentaar om deze twee alinea's in overeenstemming met elkaar te brengen en stelt voor om de keuzemogelijkheid in alinea 813 weg te nemen. Dientengevolge wordt tevens voorgesteld om de alinea's 801, 815, 816 en 947 en Bijlage 2 van hoofdstuk 290 alsmede alinea 305 van hoofdstuk 272 te wijzigen.

De RJ heeft tevens commentaar inzake twee andere onderwerpen met betrekking tot financiële instrumenten ontvangen. Een daarvan betrof de situatie dat de reële waarde van een financieel instrument eerst niet en later wel betrouwbaar kan worden vastgesteld. Alinea 531 van hoofdstuk 290 bepaalt dat de eenmalige herwaardering van het actief of verplichting van kostprijs naar reële waarde direct in het eigen vermogen wordt verwerkt. De vraag was of het niet beter is om de verwerking van de eenmalige herwaardering te baseren

op de vervolgverwerking, bijvoorbeeld door verwerking van de eenmalige herwaardering in de winst-en-verliesrekening als waardering plaatsvindt tegen reële waarde met waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening. De RJ meent dat ook voor financiële instrumenten met verwerking van de waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening, de verwerking van de eenmalige herwaardering in het eigen vermogen de geëigende verwerking is. De reden hiervoor is dat de basis voor (een latere) verwerking via de winst-en-verliesrekening ontbreekt wanneer eerst een kostprijsmodel wordt verkozen vanwege het niet betrouwbaar kunnen schatten van de reële waarde. De RJ is van mening dat het niet wenselijk is dat het cumulatieve effect van het alsnog voldoende betrouwbaar kunnen bepalen van de reële waarde van een financieel instrument terwijl dat eerst niet mogelijk was, resulteert in een eenmalig resultaat in de winst-en-verliesrekening.

Een tweede onderwerp betrof een onduidelijkheid hoe om te gaan met de vervolgwaardering van een derivaat in een situatie dat het derivaat een initiële negatieve (reële) waarde heeft en de vervolgwaardering kostprijs is. De RJ heeft hierbij opgemerkt dat een dergelijk derivaat uit de subcategorie 'Overig derivaat – met een andere onderliggende waarde dan beursgenoteerde aandelen' op basis van de alinea's 504 en 541 als waarderingsgrondslag kent: (1) kostprijs of lagere reële waarde of (2) reële waarde. Bovenstaand commentaar met betrekking tot deze subcategorie betreft de eerstgenoemde waarderingsgrondslag: kostprijs of lagere reële waarde. Er bestaat een grote diversiteit in verschijningsvormen van derivaten en in de doelen die ten grondslag liggen aan het aanhouden van derivaten. De RJ is van mening dat de rechtspersoon op basis van de specifieke kenmerken van het derivaat en het doel van het derivaat een verwerkingswijze dient te bepalen die daar het beste op aansluit, met inachtneming van alinea 513 van hoofdstuk 290. Op basis hiervan heeft de RJ besloten dat de Richtlijnen geen aanpassing behoeven.

Richtlijn 360 Het kasstroomoverzicht

Naar aanleiding van ontvangen commentaar is de tekst in alinea's 209, 213 en 221 aangepast. Op basis hiervan zijn wijzigingen aangebracht tot welke soort activiteiten de ontvangsten uit hoofde van interest en de ontvangsten en uitgaven uit hoofde van dividend behoren. Interest en dividend ontvangsten dienen als kasstromen uit operationele activiteiten of als kasstromen uit investeringsactiviteiten te worden weergegeven. Dividend uitgaven dienen als kasstromen uit financieringsactiviteiten of, als alternatief, als kasstromen uit operationele activiteiten te worden weergegeven. Deze alinea's zijn van toepassing op verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 2018, waarbij eerdere toepassing wordt aanbevolen.

Commentaar

De Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ) nodigt uit tot het inzenden van reacties en commentaren op de ontwerp-Richtlijnen. Deze reacties en commentaren ziet de RJ graag uiterlijk **1 december 2016** – bij voorkeur per e-mail via rj@rjnet.nl – tegemoet. Voor overige reacties en commentaren geldt geen uiterste inzendtermijn.

Reacties en commentaren zullen in aanmerking worden genomen bij het vaststellen respectievelijk wijzigen van definitieve Richtlijnen. Ze worden door de RJ als openbare informatie behandeld en op de RJ-website gepubliceerd, tenzij door de respondent is

aangegeven dat het commentaar geheel of gedeeltelijk moet worden aangemerkt als vertrouwelijk.

Contactgegevens secretariaat:
Antonio Vivaldistraat 2-8
1083 HP Amsterdam
telefoon: +31(0)20-3010391
e-mail: rj@rjnet.nl
website: www.rjnet.nl